

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Y. A.**, zastoupen Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2023, č. j. 62 Az 42/2021-91,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Farida Alizeya, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 9. 2021, č. j. OAM-420/ZA-ZA11-LE24-2021, rozhodl žalovaný, že opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „zákon o azylu“), nepřijatelná a řízení o ní dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále též „krajský soud“) rozsudkem ze dne 14. 4. 2023, č. j. 62 Az 42/2021-37, zamítl. Označený rozsudek krajského soudu byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2023, č. j. 7 Azs 111/2023-41. Krajský soud věc znova projednal, přičemž dospěl k závěru, že podaná žaloba je důvodná. Shora označeným rozsudkem proto zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Plné znění napadeného rozsudku (včetně všech dále označených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, a to z důvodu obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle

stěžovatele je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný, neboť se nezabýval všemi relevantními skutečnostmi. Nesouhlasil ani s právními závěry krajského soudu, pro které bylo rozhodnutí stěžovatele zrušeno. Není pravdou, že by žalobce nebyl ze strany stěžovatele poučen o svých právech a povinnostech. Podle stěžovatele z obsahu správního spisu vyplývalo, že žalobce o svých právech poučen byl. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň navrhl, aby soud uložil žalobci povinnost vrátit stěžovateli zaplacené náklady řízení.

IV.

[4] Žalobce podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že rozsudek krajského soudu považuje jak po stránce právní, tak po stránce skutkové za správný. Krajský soud ve věci provedl dostatečné dokazování, které jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu vyhodnotil správně a své závěry v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně a podrobně popsal. Žalobce se stále domnívá, že byl zkrácen na svých právech v předcházejícím řízení tím, že se mu nedostalo řádného poučení. Stěží obстоjí tvrzení stěžovatele, že se do sféry žalobce dostalo poučení, neboť k tomuto žádný konkrétní důkaz nepředložil a jeho tvrzení nebylo prokázáno ani výsledkem pracovníce příjmacího střediska Zastávka u Brna. Krajský soud proto nepochybil, pokud rozhodnutí stěžovatele zrušil. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, příp. zamítl pro její nedůvodnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro kasační soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost rovněž tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat např. tehdy, nerespektoval-li krajský (městský) soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013-18, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 7 Azs 13/2014-52, či např. ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Uvedené závěry jsou aplikovatelné i po novele soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb. (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021,

pokračování

č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 Azs 171/2021-47 atp.).

[7] Kasační stížnost podanou žalovaným (správním orgánem) lze považovat za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu. Přijatelnost by byla konstatována bez ohledu na to, že by takovým pochybením krajský soud zásadně nemohl zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele (v tomto ohledu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, ze dne 31. 10. 2012, č. j. 8 Azs 17/2012-37, ze dne 29. 11. 2016, č. j. 7 Azs 231/2016-55, ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 435/2017-22, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 7 Azs 219/2019-32). Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost přijatelnou.

[8] Ve vztahu k námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost odkazuje Nejvyšší správní soud např. na rozsudky ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Zdejší soud je názoru, že rozsudek krajského soudu požadavkům označené judikatury plně dostál. Dostatečně vypořádal všechny relevantní otázky. Není přitom povinností krajského soudu reagovat na každý argument vznesený účastníky soudního řízení. Soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43). V souladu s uvedeným krajský soud postupoval. Zdůvodnil, z jakého důvodu shledal žalobu důvodnou, resp. proč nepřisvědčil opačné argumentaci stěžovatele. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou jinou vadu v postupu krajského soudu, pro kterou by bylo nutno přistoupit ke zrušení jeho rozsudku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, atp.).

[9] Stěžovatel dále dovozoval, že nebyly splněny podmínky pro zrušení jeho rozhodnutí krajským soudem. Podle jeho názoru poskytuje obsah spisu oporu pro závěr, že byl žalobce ze strany stěžovatele poučen o svých právech a povinnostech.

[10] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že na základě správního spisu nebylo lze dospět k jednoznačnému závěru ohledně toho, zda v posuzovaném případě stěžovatel dostál své poučovací povinnosti, tj. zda žalobce skutečně poučil o jeho právech a povinnostech ve smyslu § 10 a násl. zákona o zylu. Ve správním spisu nebyl založen žádný doklad, který by svědčil o tom, jaké poučení, resp. v jaké jazykové mutaci bylo žalobci

předáno. Je to přitom správní orgán, který má povinnost zajistit úplnost správního spisu (viz § 17 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 Azs 19/2017-26, ze dne 17. 7. 2020, č. j. 8 Azs 30/2019-28, atp.). Pokud nemají závěry správního orgánu oporu ve správním spisu, je soud oprávněn přistoupit ke zrušení jeho rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, č. 638/2005 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 Azs 19/2017-26, ze dne 17. 7. 2020, č. j. 8 Azs 30/2019-28, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Lze dodat, že krajský soud provedl (stran řádného splnění poučovací povinnosti vůči žalobci) dokazování, při kterém vyslechl i pracovníci příjmacího střediska Zastávka u Brna. Ani na základě jejího výsledku však nelze dovodit, zda žalobci bylo poučení skutečně předáno, resp. co bylo jeho obsahem. V rámci výsledku totiž mj. uvedla, že nemůže se stoprocentní jistotou říci, že žalobci předala předmětné poučení. S ohledem na žalobcem konstantně uváděnou argumentaci pak nebyl dán ani důvod k výsledku žalobce. Nejvyšší správní soud není ani názoru, že by se krajský soud dopustil jiných vad s vlivem na zákonnost rozsudku (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89, ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4 Azs 176/2006-84, č. 1834/2009 Sb. NSS atp.). Svědkyni kladl dotazy mající relevanci k jádru věci a současně umožnil oběma stranám, aby svědkyni položily vlastní otázky (tuto možnost stěžovatel nevyužil). Lze dodat, že krajské soudy jsou oprávněny doplnit dokazování provedené správním orgánem. Jak vyplývá z § 77 odst. 2 s. ř. s., v rámci dokazování může soud zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem. Správní soud tedy není vázán skutkovými zjištěními správního orgánu. Správnost a úplnost skutkových zjištění učiněných správním orgánem hodnotí samostatně a nezávisle (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS).

[11] K další stížní argumentaci soud konstatuje, že krajský soud zrušení stěžovatelova rozhodnutí nepostavil na tom, že v daném případě nebyl přítomen tlumočník, že by žalobce ne/uměl komunikovat v arabštině atp., ale na tom, že na podkladě spisového materiálu nebylo lze s jistotou konstatovat, zda k předání poučení skutečně došlo, resp. jaký byl obsah tohoto poučení (viz výše). Nejvyšší správní soud dodává, že rozumí stěžovatelově argumentaci, resp. možným důsledkům rozsudku krajského soudu, pokud však správní orgán není schopen prokázat splnění svých zákonných povinností, nelze to klást k tíži účastníka řízení. Např. v rozsudku ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Azs 412/2018-43, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„(...) kvalita a úplnost správního spisu musí být akcentovány v průběhu celého řízení a je nejen na soudech, ale i na odvolacích orgánech, aby tomuto aspektu řízení věnovaly náležitou pozornost tak, aby nedocházelo k porušení právní jistoty účastníků řízení.“* V rozsudku ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 As 50/2016-35, pak kasační soud mj. uvedl, že *„(...) za této konstelace nemůže než dodat, že neúplnost spisu nemůže jít k tíži žalobce, neboť to byl stěžovatel, jehož stíhala povinnost ve smyslu § 17 správního řádu vést správní spis řádně.“* Přijatelnost kasační stížnosti nezakládají ani obecná tvrzení stran přístupu žalobce k danému řízení, jím nabytých zkušeností v rámci prvního řízení atp. Ani na základě nich nelze dovodit nezákonnost postupu krajského soudu při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí (předmětem nynějšího přezkumu není rozhodnutí vydané stran první žádosti stěžovatele). Ani na základě žádné další stížní argumentace nebylo lze shledat přijatelnost kasační stížnosti. Postup krajského soudu ve svém souhrnu odpovídal východiskům právní úpravy a navazující judikatury. Nejvyšší správní soud proto závěry krajského soudu přejímá

pokračování

a v podrobnostech na ně odkazuje. Nemohl proto shledat případnou ani polemiku stěžovatele s argumentací krajského soudu.

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Zástupce žalobce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 1. 2024 [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále též „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci žalobce náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátcem DPH, zvyšuje se takto vypočtená odměna a náhrada výdajů o částku odpovídající této dani (sazba daně 21 %) a celkově tak činí 4 114 Kč (viz § 57 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel je povinen uhradit žalobci uvedenou částku ve lhůtě třiceti dnů ode dne právní moci tohoto usnesení, a to k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu